Donderdag 10 October 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4932

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur Dr. Joh Hartog.. Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Red.-adres Conscientiessteeg 27

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

V. S. bespreekt zijn belangen bij de Donau

Hevige debatten tussen Vandenberg en Kardelj

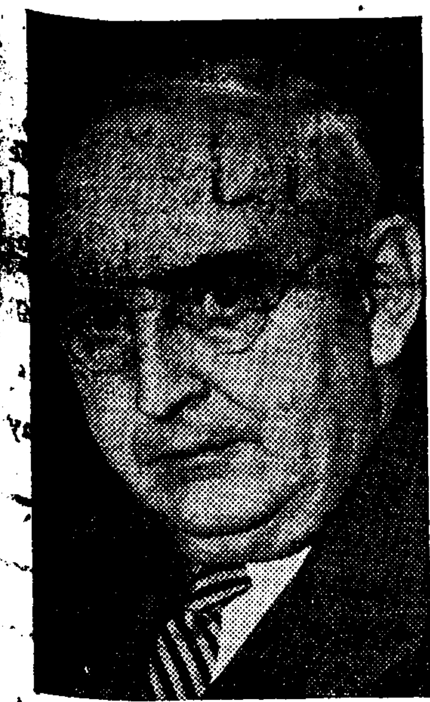
Nieuwe massa-lening der V. S. voor Hellas' bewapening

Nieuwe V.S.-nota aan Moskou over de Dardanellen

VRAAGT VRIJE HANDEL.

Te Parijs is Senator Vandenberg begonnen met inzake het Roemeense vredesverdrag vrije vaart en handel op de Donau en in de Balkan te vragen. Dit is, aldus Vandenberg, eerste noodzaak voor een economisch evenwichtig Midden-Europa. De rivier af te sluiten, zou een tragische reactie zijn.

Een der Slavische afgevaardigden wees op de St. Laurens-rivier waar de Noordamerikanen eerst maar eens om moesten denken in plaats van de Donau te noemen. Vandenberg repliceerde hierop, dat alle schepen van alle landen onder gelijke voorwaarden als de Verenigde Staten en Canada de St. Laurensrivier mogen gebruiken. Voor het herstel van Europa, Duitsland en Oostenrijk,

VANDENBERG
Een botsing bij de Donau?

is handel met en door Roemenië nodig, peroreerde de Senator.

Vandenberg wenste een Donauconferentie, waaraan alle oeverstaten zullen deelnemen. Deze zullen zo groot mogelijke autonomie in eigen land krijgen. De Verenigde Staten zullen niet met hun belangen in botsing komen, tenzij die belangen zelve in botsing zijn met de algemene vrijheden. De Joegoslavische vice-premier R. E. Kardelj zeide daartegenin dat de Parijse conferentie geen bevoegdheid heeft over de Donauquaestie. Hij vroeg groter zeggingschap voor Joegoslavië omdat de helft van de rivier op Joegoslavisch gebied ligt.

Wij moeten — aldus Kardelj — de democratische ideeën van de vorige eeuw niet van toepassing verklaren op het heden. De Commissie die nu een meerderheidsrapport haalde, zit duizenden kilometers weg van de Donau en de Donaulanden zelf hebben tegengestemd. Men kan aan geallieerden landen als Tsjechoslowakije en Joegoslavië geen dingen opleggen, zoals men aan den voormaligen vijand Roemenië doet. Joegoslavië aanvaardt geen internationalisatie van de Donau tenzij bij vrijwillige instemming der oeverstaten en door hen alléén. Het meerderheidsrapport is alleen een uitbreiding van het Westerse imperialisme, dat al na de Krim-oorlog ontstond als maatregel tegen Turkije.

We leven nu in de twintigste eeuw, aldus Kardelj. Men behoeft ons geen rad voor ogen te draaien: het gaat hier om het scheppen van invloedssferen. Deze machtspolitiek bedreigt de wereldvrede (Parijs, (AP) 10.10).

VIMINAAL BEWAAKT.

Vannacht zijn overal in de straten van Rome die toegang tot het Viminaal (zetel der regering) geven, prikkeldraadversperringen aangebracht. Tot nu toe zijn slechts twee doden gevallen. Gasperi's cabinet werkt hard om het arbeidsvraagstuk op te lossen. Overal patrouilleren troepen met helm en karabijn. Bereden politie staat in de buurt van het Viminaal klaar. Zestien mensen werden door dusverre gearresteerd (Rome, (AP) 10.10).

BEWAPENING VOOR DE GRIEKEN.

De Verenigde Staten hebben een nieuwe lening verstrekt aan Hellas van nogmaals $ 25.000.000 om overschotmateriaal van het Noordamerikaanse leger en marine te kopen. In totaal is het nu reeds $ 45.000.000 (Washington, (AP) 10.10).

NOTA VOOR DE RUSSEN.

In Washingtons diplomatieke kringen verluidt, dat de Verenigde Staten een nieuwe nota aan Rusland hebben gezonden waarin misnoegen wordt geuit over eventuele Turks-Russische beheersing der Dardanellen. Moskou oefent pressie uit op Ankara om tot een gezamenlijk plan te komen. Turkije heeft indertijd, met de Verenigde Staten en Groot-Britannië als ruggesteun, zulk een verzoek van Moskou afgewezen.

Ook Groot-Britannië zou een nota hebben gezonden (Washington, (AP) 10.10).

JOEGOSLAVIË BETAALT.

Het Noordamerikaanse Departement van Buitenlandse Zaken maakte bekend, dat Joegoslavië 150.000 dollar aan de Verenigde Staten heeft overgemaakt als schadeloosstelling voor de dood van de vijf Noordamerikaanse vliegers, die op 19 Augustus boven Joegoslavië werden neergeschoten. Tegelijkertijd maakte het departement duidelijk, dat de Verenigde Staten nog hopen schadeloosstelling te erlangen voor het verlies van de twee transportvliegtuigen — een eis die Joegoslavië tot nu toe van de hand gewezen heeft.

De regering zal de 150.000 dollar vier gelijke uitkeringen van 30.000 dollar elk verdelen onder de familieleden der slachtoffers (Washington, (AP) 9.10).

SOMOZA LAAT EEN WAARSCHUWING HOREN.

Anastasio („Tacho") Somoza, President van Nicaragua, zeide in een vraaggesprek te Miami, dat niet alleen Latijns Amerika, doch het gehele halfrond wordt geïnfiltreerd door de Communisten. Hij drong er bij de 21 Amerikaanse republieken op aan om zich snel aaneen te sluiten en de Roden terug te werpen over de Atlantische Oceaan. Hij noemde de communistische infiltratie „alarmerend" en zeide, dat zij thans in de propaganda-phase verkeert. „Men ziet hoe thans een goed georganiseerde Rode propaganda-campagne gevoerd wordt in de Amerikaanse landen", zeide hij.

Somoza rust in een hotel te Miami na een buikoperatie gehad te hebben in Boston. „Ik ben niet meer zo goed als vroeger", zeide hij. „Ik trek mij in Januari terug wegens mijn gezondheid, doch voordat ik aftreed moet ik wijzen op de ernst van deze toestand".

Somoza werd unaniem (!) candidaat gesteld voor een derde ambtsperiode, doch weigerde. Na zijn aftreden gelooft men algemeen, dat hij actief de leiding over de Liberale Partij zal behouden. Somoza verklaarde: „Sinds 1936 toen ik bewindvoerder werd in mijn land heb ik een geregelde strijd gevoerd tegen de Communisten, dikwijls met weinig hulp. Als gevolg daarvan zult gij geen sterke Rode elementen vinden in Nicaragua" (Miami, (AP) 9.10).

EEN „ZEGENING".

Naar vernomen wordt heeft Veldmaarschalk Keitel, hoofd van Hitlers Hoofdcommando die ter dood veroordeeld werd, aan de Geallieerde Bestuursraad in Berlijn gevraagd om te worden doodgeschoten in plaats van te worden gehangen. Hij zeide te hopen, dat zijn executie zal dienen als een „zegening" voor het Duitse volk en tot voordeel van het Duitse leger (Neurenberg,

V.S. VOEREN ARGENTIJNS VLEES IN.

Toen gevraagd werd of Fiorello H. LaGuardia, Directeur van de Herstel-Organisatie, aangedrongen had op de invoer van Argentijns vlees voor de Herstel-Organisatie bij zijn bezoek op Dinsdag aan het Witte Huis, zeide de Trumans Pers-secretaris Charles Ross, dat hij er niets van wist. Toen hem gevraagd werd of hij iemand het voorstel gedaan had om Argentijns vlees in te voeren antwoordde Ross: „Elk mogelijk voorstel is hem (Truman) gedaan". Ross zeide voorts, dat Truman zijn onderzoek in het vleestekort voortzet (Washington, (AP) 9.10).

BIEFSTUK VOOR NOORDAMERIKANEN.

De Noordamerikaanse regering zal vermoedelijk Argentijnse biefstuk toelaten om afwisseling te brengen op de vleesloze tafels der Verenigde Staten.

Jarenlang mocht er geen Argentijns vlees ingevoerd worden wegens mond- en klauwzeergevaar. Dit is nu niet het geval, want de Argentijnse biefstuk wordt ontdaan van de botten en komt in blikken. Men kan terstond vier millioen Amerikaans pond leveren en hoewel dit niet genoeg is om vleesloos Amerika te helpen, zal het wellicht uit de Westelijke staten, wat meer vee op de markt brengen. De veehandelaars in de Verenigde Staten vrezen namelijk de Argentijnse concurrentie (Washington, (AP) 10.10).

GEEN KEIZERRIJK MEER.

Vlak voor Molotov de vergadering sloot, werd te Parijs een stuk aangenomen in het Italiaanse vredesverdrag, waarbij Italië moet afzien van alle aanspraken op Ethiopië, welks onschendbaarheid en onafhankelijkheid het moet erkennen. Ook moet Italië zijn plaats opgeven in de Raad van Toezicht op de internationale zone van Tanger en moet het de opheffing des Volkenbonds erkennen (Parijs, (AP) 10.10).

GEHANGEN.

Het Britse militair bestuur in Duitsland maakte bekend, dat zestien Duitse oorlogsmisdadigers waaronder de commandant en andere leden van de bewaking van het concentratiekamp Neuegamme zijn opgehangen. Van de 90.000 personen die in dit kamp nabij Hamburg terechtkwamen, overleden er 40.000 (Herferd, (AP)

VIJFMAANDS KIND LEEFT.

Een meisje werd 3¼ maand te vroeg geboren te Bromley, Engeland. Moeder is mevrouw Vargas Gardner, echtgenote van een correspondent van het Londense blad „Daily Graphic". De dokters geven het kind een goede kans om in leven te blijven. Het woog een pond en vier ons bij de geboorte en was normaal gevormd (Bromley, Engeland, (AP) 9.10).

BERGEN JAUWT SCHUSCHNIGG UIT.

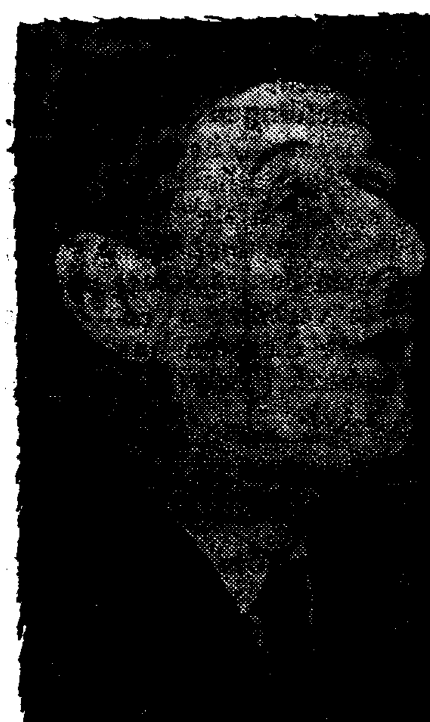
Toen Kurt von Schuschnigg in Bergen (België) een spreekbeurt zou vervullen, kreten de Bergenaren die aanwezig waren „Moordenaar". De linksgezinden in het gehoor beletten den oudkanselier het spreken. Von Schuschnigg zou spreken onder auspiciën van de Katholieke Associatie (Brussel, (AP) 10.10).

SPAANS-LIBANESE BETREKKINGEN.

Volgens de „Eastern Times" te Beirouth zoekt de Spaanse regering diplomatieke betrekkingen te openen met de Libanon. Als tegenpraestatie zou Libanon het Spaanse regiem moeten erkennen (Beirouth, (AP) 10.10).

DE GAULLE TEGEN NIEUWE GRONDWET.

Generaal Charles de Gaulle verklaarde: „Ik wens vurig dat het volk de nieuwe voorgestelde grondwet zal verwerpen bij het referendum van Zondag aanstaande".

DE GAULLE
„Ik wens vurig ...."

De Gaulle herhaalde zijn vroegere critiek op het nieuwe ontwerp van de grondwet voor de Vierde Republiek en zeide dat deze zal leiden „eerst tot machteloosheid, dan tot anarchie en tenslotte tot dictatuur".

Uit deze verklaring blijkt het meningsverschil tussen hem en de MRP, welke samen met de Communisten en Socialisten het ontwerp maakte.

De Gaulle herinnerde eraan dat hij twee weken geleden uiting gaf aan zijn oppositie tegen de grondwet, omdat deze niet voorziet in de „scheiding en het evenwicht tussen de machten". Opdat er geen twijfel zou bestaan over zijn standpunt achtte hij het nodig zijn mening weer duidelijk te maken (Parijs (AP) 9.10).

GEVANGENIS-GAST.

Terwijl Frans von Papen te gast blijft in de gevangenis van het Paleis van Justitie te Neurenberg, wandelt Hans Fritzsche sedert vanmorgen vrijelijk rond in Neurenbergs straten. Hij mag de staten evenwel niet uit.

Leo Stahl, de politiechef in Neurenberg, laat hem schaduwen en gisteravond dacht hij dat Fritzsche wilde ontsnappen. Het bleek echter dat hij naar de binnenertje ging bij zijn advocaat om de bevrijding te vieren. Ook bevrouw Fritzsche en zijn dochter, die pas uit Hamburg kwamen, zaten aan.

Von Papen wacht nog steeds op vergunning van de Britse zone (Neurenberg, (AP) 10.10).

5 DODEN.

In Trikkala, Hellas, zijn gisteren vijf soldaten, die door de Krijgsraad ter dood veroordeeld waren, doodgeschoten. De terechtgestelden weigerden geblinddoekt te worden en wensten ook de Laatste Sacramenten niet te ontvangen. Hun laatste kreet was: Leve de republiek (Athene, (AP) 10.10).

het nieuws van vandaag

In Europa is men gewend groot te noemen wat klein is. In het Moederland der gehele wereld, hetwelk Europa is, heeft men nimmer die aardeomspannende blik gehad, die de juiste verhoudingen opmerkt. In Parijs is men thans met de Donau begonnen en onwillekeurig denkt men aan een grote rivier, wat de Donau toch eigenlijk niet is. De Donau is evenlang als de Eufraat en de Indus, rivieren die men niet groot acht. De Nijl — 's werelds grootste rivier en een kleine 200 km. langer dan de Amazone — is meer dan tweemaal zo lang als de Donau en men zou nog zeker een 25 andere rivieren kunnen opnoemen, die het van de Donau winnen, rivieren die men bijna nooit hoort noemen, zoals de Murray die in de Indische Oceaan mondt en de San Francisco die niet in de Stille, maar in de Atlantische Oceaan zijn wateren stuwt. De Madeira en de Mekong, de Irtisj en de Purus (zijrivier van de Amazone), de Mississippi en de Rio Grande zijn alle veel langer dan de Donau, maar hun belang in de internationale politiek is geringer.

Wie heeft deze mysterieuze rivier gekend? In de diepten van het Zwarte Woud ligt een marmeren mondstuk, waaruit water welt. Het is het water van de Donau. Maar voor het stroompje een meter gevloeid heeft — het is niet breder dan een vinger — hebben andere vingerbrede stroompjes zich ermede gemengd. Later verdwijnt de Donau van 's menen aanschijn en stroomt onderaards, komt dan — gedund, want veel Donauwater stroomt af naar de Rijn en komt bij Lobith in ons land — weer boven om zich verbredend (3 tot 400 m.) te vlieden over de Zwabische en Beierse hoogvlakten, om in trage vaart moerassen te maken, en later, versneld door watertoevloed van de Inn, stroomversnellingen te kennen. Dan komt Wenen waar de Donau wel „schön", maar niet „blau" is, en waar de internationale moeilijkheden beginnen. In statige vaart toert men in nog statiger boten de Donau af, naar Boedapest (dat van de Donau uit het mooist is), naar landelijk Beograd en door de IJzeren Poort naar Roetsjoek (welks Nederlandse bisschop Theelen vorige maand gestorven is). Het is een fraaie stroom wie hem ziet in het park van Beograd, waar de Romeinen de samenvloeiing van Save en Donau beheersten. Het is een avontuurlijke rivier voor wie haar temidden van ijsschotsen roeiend oversteekt tussen Roemenië en Bulgarije. Het is een gecompliceerde rivier, middelpunt van politiek streven.

Na de Krimoorlog in 1856 werd de Donaucommissie ingesteld, die de mond Soelina bevaarbaar liet maken. In 1919 werd de Donaucommissie samengesteld uit Roemenië, Engeland, Frankrijk en Italië (één Donauland), maar later heeft men den oeverstaten ook enige zeggingschap gegeven. Voor het eerst in de verwikkelde geschiedenis van de Donau, om welke Goten, Hunnen, Magyaren, Slaven, Romeinen, Grieken, Turken en Mongolen gevochten hebben verheft thans een Noordamerikaan zijn stem van het andere eind der wereld.

De wereld is kleiner geworden. Wat Europa groot heeft gezien, moge in vergelijking met andere rivieren klein zijn, maar is groot in het geheel der menselijke belangen. Omdat Europa het Moederland is.

35e Verjaardag der Chinese Republiek

De loopbaan van haar stichter: Dr. Soen Jat Sen

Heden hebben de Chinezen de vlaggen uitgestoken. Vanavond ontvangt Dr. Zaubeh Sje, Consul van China, in zijn residentie op Scharloo.

De reden: het is de vijfendertigste verjaardag van de Chinese republiek. De tiende van de tiende maand — of anders genaamd Dubbele Tien — is voor den Chinees wat Quatorze Juillet is voor den Fransman of de Fourth of July voor den Noordamerikaan.

De revolutie, ontketend door Dr. Soen Jat Sen, betekende immers voor den Chinees niet alleen de hergeboorte van zijn vaderland, doch ook het einde van de vernederingen van China door de Westerse mogendheden. En hoewel China thans een ernstige crisis doormaakt als gevolg van de oorlog en de actie den communisten, is het goed dit feit te herdenken opdat men zich ervan bewust worde, dat China—een der grote mogendheden van het ogenblik — nog kans heeft een grotere toekomst tegemoet te gaan.

Soen Jat Sen was een medicus.

De Stichter der Chinese Republiek begon zijn loopbaan niet als politicus, maar als medicus.

Na zijn vooropleiding te hebben genoten onder andere in Honoloeloe en Hongkong, vestigde hij zich als arts in Macao en later bij Canton.

Kort vóór zijn geboorte waren in China verschrikkelijke wreedheden bedreven gedurende de zogenaamde Tai-Ping opstand van 1851 tot 1864, die aan wellicht 20 millioen mensen het leven gekost heeft.

Hoe kon China ooit vooruitkomen en zich vrij ontwikkelen zolang zulke dingen nog mogelijk waren, vroeg de jonge dokter zich af, toen hij later van ouderen de verhalen van deze opstand hoorde.

Gebruik makende van China's zwakte, stelden de Westerse Mogendheden steeds nieuwe en immer vernederender eisen aan het arme land.

In 1885 maakten de Fransen zich meester van de Chinese vazalstaat Annam. In 1886 werd Birma ingelijfd door de Britten.

In hetzelfde jaar ook werd Dr. Soen lid van een groep jonge revolutionairen.

Gewapend tegen de Westerse Mogendheden optreden, zou het werk van een krankzinnige zijn, dat begreep de jonge Soen.

Een einde maken aan het Westerse Imperialisme, dat moest echter gebeuren, maar hoe?

De jonge revolutionairen besloten langs een omweg dit te proberen, en wel door de Mantsjoe-dynastie, die steeds maar bleef toegeven aan de eisen der Westerlingen, op te ruimen en daarna te beginnen met de reorganisatie van het Rijk.

In 1894 stichtte Dr. Soen de republikeinse Vereniging tot Herstel van China (Sjing Tsjoeng Hwei) en op 9 September 1895 probeerde hij zijn eerste putsch in Canton. De oorzaak hiervan was het beschamende Chinees-Japanse verdrag van Sjimonoseki.

De putsch mislukte en Dr. Soen moest vluchten naar het buitenland.

Geen ongeluk zo groot of er is een geluk bij. In het buitenland leerde hij namelijk tal van vooruitstrevende Chinese kooplui en studenten kennen, die hem voortaan vooral financiële steun zouden geven.

Vermeld zij nog, dat hij in 1900 weder een poging waagde in Canton, maar ook deze mislukte.

Corruptie aan het keizershof.

Op 15 November 1908 stierf keizer Kwang-Sjoe, één dag vóór de dood der keizerin-weduwe De driejarige Poe Ji, later stroman der Japanners in Mantsjoerije (Mantsjoekwo), volgde hem op als keizer Sjuan-Toeng (1908 — 1912), onder regentschap van Prins Tsjoen.

De corruptie vierde thans hoogtij aan het hof. Alle Mantsjoe gunstelingen kregen goed betaalde baantjes; aan het belang van het Rijk werd practisch niet gedacht.

Wat de jonge vooruitstrevende Chinezen hinderde, was de verschrikkelijke corruptie en de voortdurende vernedering door het buitenland.

Zo probeerde de Chinese regering het opium-schuiven in China te verminderen, maar op de opium-conferentie te Sjanghai in 1909 leden deze pogingen schipbreuk, mede door het verzet der Engelsen, wier kolonie Hongkong dik verdiende aan de opiumhandel.

Intussen won Dr. Soen meer en meer aan invloed. Hij wees zijn volgelingen er op, dat de Mantsjoe's niet alleen slechte bestuurders maar ook vreemdelingen waren en dus ook verdreven moesten worden.

Het begin der revolutie.

Op 9 October 1911 ontplofte (beweerd wordt bij vergissing) een bom in het huis van enige revolutionaire leiders.

De volgende dag — 10 October 1911 — begon de revolutie en kolonel Li Juang Hoeng werd de leider. Binnen betrekkelijk korte tijd stond het gehele Jang-Tse gebied in vuur en vlam.

De revolutionairen schoren de Mantsjoe-staart af en vele Mantsjoe-ambtenaren werden vermoord.

Met ongekende snelheid breidde de revolutie zich uit en de Regent van den Keizer, dit inziende, riep den bekenden generaal Juan Sje-Kai te hulp.

Deze machtige persoonlijkheid, die wellicht de Mantsjoe-dynastie had kunnen redden, hoewel tien provinciën en de gehele vloot de zijde der revolutionnairen hadden gekozen, begreep dat de dagen der Mantsjoe's geteld waren.

Hij bracht den keizer tot abdicatie en riep op 12 Februari 1912 de Republiek uit.

Vermeld moet worden dat Dr. Soen op 1 Januari 1912 reeds het voorlopige presidentschap op zich genomen had in Nanking.

Op 15 Februari daaraanvolgende legde hij zijn functie neer in handen van Juan Sje-Kai, die hij beter geschikt achtte voor de verantwoordelijke plaats.

Op 10 Maart 1912 legde Juan de eed af te Peking.

De moeilijkheden waarmede de jonge Republiek te worstelen had waren enorm en daarbij kwam nog onenigheid tussen de leiders.

Het bewind van Juan Sje-Kai beviel Dr. Soen in het geheel niet en in Juli 1913 moest hij na een mislukte „tweede revolutie" vluchten naar het buitenland.

In het buitenland leerde Dr. Soen zijn vrouw kennen Soong Tsing-Ling, zuster van Soong Mei Ling, die later zou trouwen met Generaal Tsjang Kai Sjek, den tegenwoordigen President van China.

Dr. Soen vormt een nieuwe regering.

Dr. Soen had intussen zeer machtige vrienden verworven zowel in het buitenland als in China zelf.

Op 25 Juli 1917 werd hij door het in het Zuiden afzonderlijk bijeengeroepen Parlement van Canton, benoemd tot opperbevelhebber van de Zuidelijke legers, die de regering in Peking omver moesten werpen.

Tegen de reactie van Peking, tegen Japan en tegen het verdrag van Versailles, waarop ook Dr. Soen zijn hoop gevestigd had, vormde hij in April 1920 een nieuwe tegenregering in Canton.

De verhouding met Sovjet-Rusland werd steeds beter en voortaan ontving men in Canton wapens en ammunitie van Rusland. De Sovjets zonden verder militaire- en technische adviseurs, waaraan in China grote behoefte was.

Dr. Soen had twee jaar later buitengewoon veel pech. De toestand verergerde zo, dat hij op 16 Juni 1922 uit Canton moest vluchten.

In 1923 scheen de kans nog eenmaal te keren. In samenwerking met den Rus Joffe herkreeg hij het bewind over Kwang-Toeng.

De dood van Soen Jat Sen.

In November 1924 begaf hij zich naar Peking om daar een Nationale Vergadering te bepleiten. Op 12 Maart 1925 maakte echter de dood een einde aan het leven van den man, die alles had gedaan, wat mogelijk was om zijn vaderland te redden.

Vóór zijn dood had hij zijn ideeën te boek gesteld in zijn Drie Beginselen van het Nationale Volksbewustzijn, van de Politieke Volksmacht en van het Economische Leven des Volks.

De letter van zijn programma heeft de Kwo-Ming Tang, die na zijn dood onder leiding van Tsjang Kai Sjek kwam, bewaard, maar de democratisch socialistische geest is onder de druk der omstandigheden min of meer in dictatoriale zin gewijzigd.

Tsjang Kai Sjek, de vriend en zwager van Dr. Soen Jat Sen, de Vader van het nieuwe China, bijgestaan door zijn energieke echtgenote, zal nu het ideaal van den Stichter in vervulling moeten brengen, namelijk een Vrij en Democratisch geregeerd China.

Vredesconferentie stemt over Italiaans Verdrag

Molotov deed een beroep op de afgevaardigden van de 21 landen ter vredesconferentie om „samen te werken voor de vestiging van een democratische vrede".

Bij de stemming gaf de conferentie haar uiteindelijke goedkeuring aan het statuut voor de internationale zone van Triëst.

Onder de vaardige leiding van Voorzitter Molotov keurden de afgevaardigden snel de inleiding en de eerste vijftien artikelen van het vredesverdrag met Italië goed alvorens zij kwamen aan artikel 16 dat over Triëst handelt.

Er was slechts een korte aarzeling over het derde punt dat de Italiaans-Joegoslavische grens vaststelt langs de door Frankrijk voorgestelde lijn. Dit punt werd met 14 tegen 5 aangenomen. De Slavische landen stemden tegen. België en Ethiopië onthielden zich van de stemming. De conferentie nam ook artikel 17 aan waarbij Italië ontdaan wordt van al zijn koloniën en de Grote Vier een jaar tijds krijgen om een beslissing te nemen over de beschikking daarvan. Brazilië, dat er tegen was om Libye, Eritrea en Somaliland van onder Italiaans toezicht te verwijderen, onthield zich van de stemming over het gehele artikel, terwijl Nieuw Zeeland en Australië zich onthielden van de clausule om het toezicht aan de Grote Vier over te dragen. De artikelen 18, 19 en 20 welke Italië verplichten af te zien van al zijn extra-territoriale rechten, werden unaniem aangenomen. De nederzettingen te Sjanghai, Amoy en Peiping zijn hierbij betrokken.

Toen men kwam aan de clausule om een vrije haven te maken te Triëst hernieuwde Joegoslavië de pogingen om speciale zones in de stad te maken voor de „naburige" staten en om een tol- en monetaire unie te vormen tussen Joegoslavië en de stad. Dit werd met 15 tegen 6 verworpen. De conferentie bepaalde, dat alle goederen vrije doortocht zullen hebben naar de achterliggende landen (Parijs, (AP) 9.10).

TE KOOP:

ijskast, drie jaar oud, defect; kinderledikant, 150 bij 85 c.m.;

bureau-stoel;

hoge kinderstoel.

Wilhelminastraat 52, Oranjestad, Aruba.

INLANDSE INDUSTRIE.

De oprichting van kleine inlandse industrieën gaat gestadig voort, aldus lezen wij in „Het Nieuws". Uit het G.A.B. blijkt, dat er bij den D.C. van Suriname een aanvraag is ingediend door Gladstone James om vergunning van een leerlooierij te Oldenburg (aan de Rijweg naar Kwatta).

CORDELL HULL IETS VOORUIT.

De laatste berichten zeggen, dat Cordell Hull iets vooruit gaat (Washington, (AP) 10.10).

GEVRAAGD.

een nette Kinderjuffrouw of Kindermeisje bij 2 kinderen.

Scharloo 158.

ONS KONINKRIJK

NOG 2000 MAN VERTROKKEN.

Meer dan tweeduizend soldaten van de 7 December divisie zijn Dinsdag aan boord van de „Bloemfontein" naar Nederlands Indië vertrokken (Amsterdam, Aneta, 9.10).

HOOGSTE ONDERSCHEIDING.

De Directeur van het Departement Pijpeleidingen van de Shell, Sydney S. Smith, heeft de hoogste burgerlijke onderscheiding van de Verenigde Staten ontvangen, de zg. Medal for Merit. Hij slaagde erin de draagbare pijpleidingen te verbeteren en bewees aldus grote diensten aan de geallieerde zaak (Tulsa, Oklahoma, Aneta, 9.10).

KATHOLIEKE BOND VAN MUSICI EN ARTISTEN.

Dezer dagen is te Utrecht in een bijeenkomst van een aantal beroepsmusici en artisten besloten tot de oprichting van een nationale katholieke bond van musici en artisten.

De noodzakelijkheid dezer organisatie, welke zich allereerst op het terrein van de kleinkunst zal bewegen, is zowel van de zijde der belanghebbenden als van die der kerkelijke overheid nadrukkelijk betoogd; een geestelijk adviseur werd inmiddels aangewezen.

Het is de beroepsartisten volkomen duidelijk, dat voor hen regeling en verbetering hunnen sociale positie dringend gewenst is. Zij kunnen dat slechts bereiken, indien zij een krachtige bona fide organisatie achter zich weten, die voor hun belangen bij de werkgevers en bij de overheid op de bres staat.

Uit het program van actie der nieuwe organisatie noteren wij o.m. de volgende punten: bestrijding van het amateurisme, dat zich op het uitsluitend voor het beroepswerk aangewezen gebied begeeft; het instellen van examens en het gelegenheid bieden tot verdere ontwikkeling aan begaafde jonge musici en artisten; maatregelen tot het verkrijgen van vaste tarieven en de handhaving daarvan; vaststelling van een betrouwbare adressengids van beroepsgenoten; het uitgeven van een eigen vakblad; bemiddeling bij het verkrijgen van beroepskleding; arbeidsbemiddeling via een centraal bureau met vertakkingen in diverse plaatsen des lands; verbetering der sociale verzorging en last not least: de morele en culturele verheffing van het beroep.

Aan de leden zal een waardevol legitimatiebewijs worden uitgereikt, indien zij aan bepaalde voorwaarden voldoen. Aanmeldingen voor het lidmaatschap gelieve men te richten aan het adres: Katholieke Bond van Musici en Artisten, Huis van de Arbeid, Oudenoord 12 te Utrecht.

WIL LID WORDEN.

Aneta vernam Dinsdag dat de Eenheids-Vakbeweging een resolutie heeft gezonden aan de Verenigde Naties om aan te dringen de door de Sovjet gesteunde Federatie van Vakbonden toe te laten tot het lidmaatschap van de algemene Assemblee van de Verenigde Naties (Amsterdam, Aneta, 9.10).

H.B.U. OP LAAGSTE PUNT.

De Beurs daalde Dinsdag weer, maar minder dan Maandag. De Shell steek 4 punten, maar plantage- en bank-aandelen waren biezonder zwak. Amsterdamse rubber en Nederlandse kabels daalden elk zes punten. Nederlandse Ford daalde vier punten. Hollandse Bank Unie daalde anderhalf en bereikte het laagste punt van dit jaar 173½ (Amsterdam, Aneta).

HANDEL IN DIAMANT.

Volgens officiële cijfers voerde Nederland in Juli en Augustus voor 1.532.388 dollar aan geslepen diamant uitgevoerd tegen een invoer van ruwe diamant van 1.665.846 dollar gedurende dezelfde periode (Washington, Aneta).

OVERNEMING.

Dinsdag werd bekend gemaakt dat de Nederlandse zout-industrie in samenwerking met de regering die markten welke vroeger door de Duitse zout-industrie werden bediend, over zal nemen (Den Haag, Aneta).

DIRECTEUR KONINKLIJK CABINET VAN SCHILDERIJEN.

Met ingang van 1 Januari 1947 is Dr. A. B. de Vries benoemd tot directeur van het Koninklijk Cabinet van Schilderijen (Mauritshuis) te 's-Gravenhage, alsmede van het Rijksbureau van Kunsthistorische documentatie, eveneens te 's-Gravenhage. De functies van waarnemend directeur zullen tot die datum worden vervuld respectievelijk door Prof Dr W. Martin en Dr. H. Gerson.

TEKORT AAN INDUSTRIËLE DIAMANT.

Volgens het eerste na-oorlogse markt-overzicht van de Amsterdamse handelaars in industriële diamanten J. K. Smit en Zonen, is er een acuut tekort aan industriële diamant en dient, met het oog op de internationale industrie de grootste spaarzaamheid en doeltreffendheid bij het gebruik van diamanten in acht te worden genomen.

Het tekort moet toegeschreven worden aan een verlaagde productie en toegenomen vraag veroorzaakt voor het groeiend gebruik van industriële diamant in de moderne massa-productie (Amsterdam, Aneta).

NEDERLANDS BEKEERLINGE TOT ABDIS GEWIJD.

Zijne Eminentie Kardinaal Van Roey, Aartsbisschop van Mechelen, heeft de plechtige abdiswijding toegediend aan Domna Gertrudis Molengraaf Schim van der Loeff, priorin van het Benedictinessenklooster van Hekelgem, dat ter gelegenheid van zijn 25-jarig bestaan nu tot abdij werd verheven. De abdis is Nederlandse van afkomst en protestants bekeerlinge.

VERKEERS ONGEVALLEN

Deed de eigenaar van een perceel te Juicio aangifte, dat een deur van zijn garage door een personenauto was aangereden.

Had een aanrijding plaats op de weg naar Suffisant ter hoogte van de beroepsschool van de C.P.I.M. tussen een motorrijder en een wielrijder, waarbij het rijwiel werd beschadigd. De motorrijder verleende den van rechts komenden wielrijder geen voorrang.

Vond een aanrijding plaats op de Schottegatweg ter hoogte van Gaito tussen een personenauto en een pick-up, waarbij beide werden beschadigd. De bestuurder van de pick-up die vermoedelijk te kort achter de personenauto reed, botste tegen de achterzijde van die auto toen zij stopte.

Vond een aanrijding plaats op de De Ruyterkade ter hoogte van de Theaterstraat, tussen een personenauto en een vrachtwagen, waarbij beide werden beschadigd. De personenauto reed de vrachtwagen aan de voorzijde aan, op het ogenblik, dat zij van de wachtplaats opreed.

Vond een aanrijding plaats in de Nieuwestraat, alwaar een geparkeerde personenauto werd aangereden door een personenauto en waarbij beide licht werden beschadigd. De bestuurder van de rijdende personenauto kreeg een lekke band, op het ogenblik dat hij de stilstaande auto passeerde.

BEKENDMAKING.

Het Hoofd van het Departement Sociale- & Economische Zaken maakt hierbij bekend, dat met ingang van 4 October 1946 de heer Ph. J. Evertsz, zijn functie bij de Economische afdeeling van dit Departement heeft neergelegd. Vanaf dien datum worden zijn werkzaamheden waargenomen door den heer Dr. E. M Newton, tel. 1333.

Het Hoofd voornoemd,

J. H. van Boven.

ISTORISCH ALLERLEI III [1])

Fort Eennacht in de buurt van Habaai

door

Nic. van Meeteren.

In „Dagblad Amigoe di Curaçao" van de tweede dezer maand, No. 2405, onder het hoofd „Straatnamen", lezen wij onder meer:

„zzz De weg aan de Zuidzijde van de Habaaiweg daarop beginnende en eindigende tegenover begin en eindpunt van de Domi-weg: Fort Eennachtweg".

Ofschoon het zeer moeilijk is, zo niet onmogelijk, zonder een goede plattegrond met juistheid de ligging van de nieuwgedoopte weg te bepalen, wil het mij voorkomen, dat die wel niet heel ver zal zijn van de plek, waar vroeger, gedurende zijn kortstondig bestaan, het fort „Eennacht", met zijn drie achttienponders, dood en verderf over ons stadje slingerde.

Nic. van Meeteren.

Voor de meesten, ook onder de geboren Curaçaoënaars, geldt de sterkte, of wat daarvan nog over is op het Westelijke gedeelte van de heuvelrug, „de Berg van Korlijn" genaamd, als „Fort Eennacht", echter ten onrechte.

Zover ik heb kunnen nagaan, heeft genoemde sterkte nooit een andere naam gedragen dan „Fort Waakzaamheid", echter niet met ere, want waakzaam was de bezetting zeker niet op het ogenblik, dat zij dat had moeten zijn, op 31 Januari van het jaar 1804, toen het lot van Willemstad als het ware afhankelijk was van deze sleutelpositie, in de rug gedekt door het fortje „de Wreker" op de heuvel van Habaai.

Waar heeft het fort „Eennacht" dan gestaan, vragen velen zich af, waaraan heeft het die zonderlinge naam te danken, wanneer werd het gebouwd en door wie? Allemaal vragen, die de meeste historici of onbeantwoord hebben gelaten, of slechts heel oppervlakkig aangeroerd, te oppervlakkig om de lezers te bevredigen, terwijl de overlevering ons in de steek laat. Zijn leven was zó kort, dat het verwondering moet baren dat de naam nog voortbestaat, ofschoon hij niet tot ons spreekt en ons niets zegt.

Het was in de morgenuren van de 12e September van het ongeluksjaar 1800, dat de wachtposten den Gouverneur berichtten dat, naar het hun voorkwam, de Franse troepen uit Guadeloupe, die de stad belegerden een ongemene bedrijvigheid aan de dag legden op de heuvelrug aan de Overzijde der haven, die parallel liep met de Rode Weg.

Gewoon zich van alles in persoon op de hoogte te stellen en niet af te gaan op rapporten van derden, nog minder iets, als van te weinig belang, zijn aandacht niet waardig te keuren, spoedde de Gouverneur zich naar de „Nieuwe Batterij" om door zijn verrekijker de plaats op te nemen. Het bleek hem, dat de posten goed hadden gezien. Benoorden de Rooms Katholieke begraafplaats, op een plek, die niet kon worden bestreken door het geschut van het Fort Republiek (tegenwoordig Nassau), was de vijand bezig het terrein klaar te maken, klaarblijkelijk met het doel daar een batterij op te werpen. De dag ging echter voorbij, zonder dat men iets wijzer was geworden. Vermoedelijk hadden de Fransen iets anders in de zin, want van enige activiteit ter plaatse werd niets meer waargenomen.

Hoe verwonderd was dus het volk, dat geen flauw vermoeden had van wat de Fransen in het schild voerden, toen het in de morgen van de 13e September achter het kerkhof aan de Rode Weg op de heuvelrug, waar den vorigen nog niets stond, een fort zag verrijzen met zijn drie embrasure gaten naar de stad gericht. De Fransen hadden de kans gezien om het in één nacht te bouwen. Dit maakte zulk een indruk, dat het bolwerk in de volksmond de naam kreeg van „Fort Eennacht".

Weliswaar was de batterij nog niet gemonteerd, maar ook dat zou niet lang op zich laten wachten, want reeds de volgende morgen, waren drie kanonnen, overgebracht van het fort „Piscadera", vermoedelijk achttien- of twaalfponders, de gegevens uit die tijd spreken van „zware stukken", opgesteld en vielen de kogels in de stad. Willemstad werd met haar eigen geschut gebombardeerd.

Later zijn de stukken, nadat de Fransen afgetrokken waren en het fortje „gedemolieerd", weer teruggebracht naar Piscadera, waar ze tot op dit ogenblik liggen te wachten op de hand van iemand, die zich hun lot zal aantrekken en hen behoeden voor een roemloze dood door roest en een plaatsje gunnen, ergens waar zij het nageslacht de treurige dagen van September 1800 voor de geest zullen roepen.

Bij het ontmantelen van het fortje, vonden de soldaten een Franse vaandel met het devies in de witte baan: „Liberté ou la mort".

Dit geschiedde in de morgen van de 23e September. In één nacht gebouwd, had het fortje ook geen lang leven, maar stierf in slopetshanden na een kort, maar zeer intens leven in de ouderdom van negen dagen

[1]) No. I van deze reeks door de bekenden Curaçaosen geschiedvorser verscheen in ons blad van 1 Mei jl. en behandelde de naam Curaçao in de loop der historie. No. II over Oude Inventarissen werd opgenomen in ons blad van 21 Mei jl. Wij hopen, dat de Heer van Meeteren voort zal gaan vele, heel vele straatnamen te verklaren, en danken hem reeds voor dit interessante bgin — Redactie Amigoe.

Uit de Pers

ELIAS' LICHT.

In Oost en West schrijft Mr. E. M. Elias het volgende over het probleem van een overheidspersdienst:

Voor wie zijn hart aan de West-Indiën heeft verpand is het een moeizaam gewin: erkenning: de binnenlandse beroeringen beginnen er op een farce te gelijken. Wij willen noch kunnen Suriname en Curaçao over één kam scheren, noch beide landen — met hun eigen schoonheid en bekoorlijkheid — ook maar in de verte vergelijken. Beide zijn zij Nederlands Rijksgebied en beide maken zij de crisis der bewustwording — historische fase in de levensloop van ieder voormalig koloniaal gebied — door. Doch hierbij houdt de vergelijkingsmogelijkheid op.

Niettemin geven deze beide factoren congruente, zo niet identieke, verschijnselen te zien. Merkwaardig identiek waar het recente voorvallen betrof, waarvan in beide Rijksdelen, de leiders der Regeringspersdiensten het middelpunt, zo niet de dupe, werden.

In Suriname keerde, reeds bij zijn terugkomst uit Nederland, op het vliegveld nog, de Voorzitter der Surinaamse autonomiemissie, tevens voorzitter der Staten van Suriname, Ferdinand [Frederik — Red.] Lim A Po, zich in zodanige bewoordingen tegen Johan van de Walle, het hoofd van de Surinaamse Persdienst, dat deze zich — bedreigd door de opgezweepte massa — met dan onder politie-bewaking naar zijn huis kon begeven.

In Curaçao deed men er iets langer over; doch reeds in de eerste Statenvergadering na de terugkeer der Curaçaose autonomie-missie uit Nederland, hield derzelver leider, het Statenlid Da Costa Gomez een zodanige redevoering, mede gericht tegen den Aneta-correspondent op Curaçao (het hoofd van Curaçao's Persdienst E. A. Winters) en tegen de redacties der grootste beide dagbladen (beide Nederlanders) dat de laatste beiden, na afloop der Statenvergadering, werden gemolesteerd.

Directe gevolgen:

a. Van de Walle vertrekt uit Suriname;

b. De Amigoe di Curaçao weigert in het vervolg Statenvergaderingen te verslaan;

c. Winters wordt als Aneta-correspondent door een particulier vervangen;

d. Van de Walle krijgt niet de hem oorspronkelijk-toegedachte betrekking aan de Persdienst van het Departement van Overzeese Gebiedsdelen te 's-Gravenhage.

* * *

Uit Nederland gezien moge deze ontwikkeling der dingen eerder forciaal dan belangrijk lijken; in Suriname en Curaçao is deze ontwikkeling een schakel in de keten der plaatselijk-belangrijkste gebeurtenissen.

Er zijn enige imaginaire fouten aan te wijzen in opzet en uitwerking der beide Persdiensten.

a. De samenkoppeling Aneta-correspondent-Persdienst is verkeerd.

b. De niet-lijdelijkheid van het Hoofd van de Persdienst in aangelegenheden des Gebiedsdeels is ongewenst.

De Aneta-correspondent is de enige berichtgever van Gebiedsdeel naar Moederland. Al is hij doordrongen van de eis van objectiviteit, waaraan zijn berichtgeving moet voldoen en al houdt hij zich naar beste weten aan deze eis, hij kan niet verhinderen, hij kan met de beste wil van de wereld niet verhinderen, dat zijn keuze van wat belangrijk genoeg is om door te seinen en van wat hij daartoe niet belangrijk genoeg acht, een aangelegenheid is van subjectieve (journalistieke) smaak. Het feit dat hij een keuze moet maken, maakt hem reeds tot voorwerp van critiek.

Van de Walle in Suriname heeft zich minder-lijdelijk gedragen ten aanzien van binnenlandse quaesties dan zijn Curaçaose collega. Onzes inziens had deze laatste ten deze het principiële gelijk aan zijn zijde en heeft de eerste er (principieel) verkeerd aangedaan zich ten aanzien van bepaalde Surinaamse binnenlandse quaesties partij te stellen. Wij duiden hem dit niet euvel. Van de Walle is een bekwaam man, hij is jong en de dingen die rondom hem geschieden, laten hem niet onberoerd. De ambtenaarlijke deugd-des-lijdelijkheid is niet ieders deel. Van de Walle handelde naar beste weten en bedoeling. Niettemin stelde hij zich partij. Ontactisch voor een Hoofd van de Persdienst. Et huic lacrimae.

Voeg hierbij het begrensd gezichtsveld der plaatselijke politici; hun onvermogen dingen en mensen in breder verband dan het plaatselijke te zien en te beschouwen. En men verkrijgt het resultaat dat een knap man, die Suriname lief heeft, die een magistraal rapport over dit land heeft geschreven, waarvoor bevoegden grote bewondering en waardering hadden, Suriname moet verlaten.

In Curaçao deden zich andere verschijnselen voor; doch het resultaat was vrijwel hetzelfde.

Hier vergezelde het Hoofd van de Persdienst den Gouverneur op diens reis naar de Bovenwindse Eilanden. Hij deed daarvan uitvoerig verslag in de dagbladen. Wij hebben dit verslag gelezen. Wij kregen de stellige indruk van objectiviteit en zakelijkheid. Wij hebben er geen ogenblik persoonsverering in kunnen vinden, noch enige hoogdravendheid. Het was nuchter en zakelijk. Niettemin hebben de tegenstanders van het beleid en den persoon van den Gouverneur uit dit verslag de gevolgtrekking gemaakt, dat het Hoofd van de Persdienst, gewerkt heeft als „propagandist voor den Gouverneur". Onzes inziens, en in dit geval zeker, ten onrechte. Maar wie een hond wil slaan kan een stok vinden. Zeker in een kleinsteedse gemeenschap, die uit haar aard wantrouwig en zwaartillend is.

Men gaat nu een verkeerde stap nemen. Met ingang van 1 Januari gaan de Surinaamse en Curaçaose Persdiensten van Buitenlandse Zaken over naar Overzeese Gebiedsdelen. Terecht. Alleen reeds hierom, dat Suriname en Curaçao geen „buitenland" doch overzeese gebiedsdelen zijn.

Maar nu wordt een stap verder gedaan en die is verkeerd. Men gaat deze Persdiensten (zo zij al blijven bestaan), ondergeschikt maken aan het Bestuur der beide Gebiedsdelen. In ruimste zin dus: aan den Gouverneur en de Staten. In de practijk: aan de Staten. Zo worden de Hoofden der Persdiensten Gouvernementsambtenaren, terwijl zij Rijksambtenaren waren. Het is duidelijk welke de gevolgen zullen zijn. Beide ambtenaren zullen „spokesmen" en „mouthpieces" worden van de Staten. (Dat wil dus zeggen: van de (wisselende) meerderheid in die Staten.

Welke journalist-van-karakter zal zulk een ambt ambiëren?

Men zal ons voorhouden dat het zelfde geldt voor alle Regeringsjournalisten. In zekere zin kunnen wij dit beamen. Wij durven zelfs de stelling poneren dat het niet de beste (want niet de meest-onafhankelijke) journalisten zijn die aan ambtelijk journalistiek de voorkeur geven boven de vrije oefening van hun beroep. Hoe men over het bekende geval Hazelhoff Rulfsema ook denke, dit was in ieder geval een duidelijke illustratie van boven-geponeerde stelling. Doch dienst in Rijksverband laat groter geestelijke, in dit geval dus: vakmatige, ruimte dan dienst in Curaçaos of Surinaams verband, waar (uiteraard) kleinere maatstaven worden aangelegd en plaatselijke en persoonlijke factoren meespelen.

Zo zullen — na de farciale dramatiek der jongste gebeurtenissen ten deze — de Gouvernements-persdiensten van de West-Indische regen in de plaatselijke drup komen te staan.

Een averechtse ontwikkeling die noch in het voordeel van de Rijksbelangen noch in die der Gebiedsdelen zal blijken te zijn.

NIEUWE STRAATNAMEN.

Onder „Notas Sociales" wijdt „La Union" het volgende commentaar aan de nieuwe straatnamen:

Men heeft bij gouvernementsbeschikking verschillende nieuwe straatnamen bekend gemaakt. Onder de nieuwe straatnamen die zijn ingevoerd vinden we de namen herdacht van onze Curaçaose oorlogshelden, Debrot, Ecury en Maduro. Dit is een zeer sympathieke gedachte.

Het aantal nieuwe namen is zeer groot, we zien Curaçaose bloemen en vruchtennamen, we zien oorlogsleiders en oorlogshelden.

Verschillende gouverneurs kregen hun straat, en het deed ons goed, dat de vergeten goede Gouverneur Van Lansberge nu ook bedacht is. Enkele straatnamen brengen ons de meest getroffen steden van Nederland voor ogen.

De Zusters van Roosendaal van het St. Martinusgesticht zijn gehuldigd in de Roozendaalstraat, de Zusters van het hospitaal in de Mgr. Kiekensweg. Pastoor Blommerde (1836 — 1903) werd om zijn werken met een straat bedacht, terwijl ook tevens de historicus Prof. Knappert zijn straat kreeg.

Het mooist van alle en het meest treffende is eigenlijk wel de rehabilitatie van Pater Stoppel, die van Curaçao verbannen zou worden door een Gouverneur, doch die nu door datzelfde Gouvernement gehuldigd wordt.

Heel modern heeft men ook voor de eerste vogels van de K.L.M. een straat uitgezocht.

De post zal misschien niet tevreden zijn met de Van Beekstraat en de Beckstraat, dat lijkt té veel op elkaar, en niet alle mensen schrijven duidelijk!

Indonesië.

CHINEES IN HET CABINET-SJAHRIR.

Het Chinese dagblad „Quo Sin Po" wijdt een beschouwing aan de benoeming van den Chinesen dokter Tan Gogoan als Minister zonder Portefeuille in het jongste Cabinet-Sjahrir. Het blad wijst erop, dat de slechte condities waarin de Chinezen verkeren in het republikeinse gebied tot de ergste tekortkomingen behoren van de republiek. De benoeming dient dan ook beschouwd te worden als een ernstige poging van de republikeinen om hierin verbetering te brengen.

Dr. Tan neemt deze last niet op zich om persoonlijke redenen, maar uit liefde voor de republiek. In de voorbije eeuwen heeft nimmer een Chinees in Indië een zo zware last te dragen gehad; van hem is het leven van duizenden Chinezen afhankelijk (Batavia, Aneta, 9.10).

OP KORTE TERMIJN.

Dr. H. J. van Mook verklaarde Dinsdag op de Conferentie der Minderheidsgroepen, dat de Nederlandse Regering bereid is het instellen van volksvertegenwoordigingen of volksraden in Nederlands-Indië mogelijk te maken op korte termijn. Dr. Van Mook is Dinsdag uit Batavia naar Pangkal Pinang weergekeerd (Pangkal Pinang, Aneta, 9.10).

INDIEN GEEN OVEREENSTEMMING BEREIKT WORDT......

Het leidende republikeinse blad „Merdeka" heeft Dinsdag in een hoofdartikel de bevolking aangezet de besprekingen met sympathie te volgen.

De republikeinse onderhandelaars streven er naar met de Nederlanders tot overeenstemming te komen op basis van de rijkseenheid. Indien geen overeenstemming wordt bereikt is een bloedbad onvermijdelijk en hoewel de Nederlanders hoogstwaarschijnlijk in staat zijn Indonesië gewapenderhand te overmeesteren, kunnen de eerstkomende dertig jaren slechts armoede, haat en ellende brengen (Batavia, Aneta).

GEINVESTEERD KAPITAAL.

De totale waarde van het in Nederlands Indië geïnvesteerde buiten- en binnenlandse kapitaal bedraagt, volgens het Financieel Dagblad, 4.800.000.000 gulden, waarvan 2.500.000.000 Nederlands, 900.000.000 Indonesisch, 450.000.000 Brits, 380.000.000 Noordamerikaans, 320.000.000 Chinees, 160.000.000 Frans en Belgisch en 30.000.000 Duits, Japans en Italiaans kapitaal (Amsterdam, Aneta).

NAAR HUIS.

Meer dan 400 afgevaardigden uit 46 landen trokken huiswaarts na de 29e conferentie van het Internationale Arbeidsbureau te Genève, dat tijdens de oorlog naar Montréal werd verplaatst. Sprekers noemden dit de belangrijkste bijeenkomst (Montréal, AP) 10.10).

KARDINAAL HLOND.

Voor het eerst sedert hij op 30 Mei van dit jaar van Poznan naar Warszawa kwam om zijn nieuwe zetel in te nemen, sprak Kardinaal Hlond, Primaat van Polen, zijn gelovigen toe.

„Door beproevingen en pijn, vernederingen en bloed, en door de heiligheid der Kerk, naderen wij tot een der grootste overwinningen van Christus. In Polen zal Gods zegepraal in zoveel glorie lichten, dat de ogen van alle volken, ver en dichtbij, in verwondering op Polen gericht zullen worden."

De Linie noemt dit merkwaardige woorden, waarin de Kardinaal de bevolking eerde van Warszawa, die tijdens de oorlog zoveel geleden heeft, maar alles verdroeg en haar geloof bewaarde.

GEBOREN:

JOHN BRIAN

zoon van

Ida en Angel Ruben Vinck

St. Elisabeth Gasthuis — 10—10—'46.

Naar verdere industrialisatie van Nederland

Nieuwe bestaansmogelijkheden voor de bevolking

door

F. JOS DE FRAITURE.

In een vorige brief, toen wij schreven over de moeilijke textielpositie van Nederland, hebben wij als een voorname oorzaak daarvoor aangewezen het tekort aan arbeidskrachten, dat zich trouwens niet alleen in die industrie, maar over de gehele linie doet gelden.

Geen bedrijf of het klaagt over dit euvel. Het doet, wanneer men dit weet, misschien wel wat zonderling aan, dat Regeringskringen zich bezig houden met het ontwerpen van een plan tot verdere industrialisatie van ons land. Edoch: regering is vooruitzien en dus strekt het de Regering tot ere, dat zij, ondanks de grote moeilijkheden, waarin onze industrie thans verkeert, reeds plannen beraamt tot een omvangrijke uitbreiding der industrie in de naaste toekomst. Immers, onze bevolking breidt zich nog steeds aanzienlijk uit. Zelfs in de oorlogsjaren, welke toch zoveel duizenden Nederlanders het leven kostten tengevolge van oorlogshandelingen, terreur, kindersterfte, toeneming van zieken (TBC) enz., is de bevolking nog met rond 400.000 zieen toegenomen.

Hoe normaler de levensomstandigheden nu weer worden, hoe meer het sterftecijfer daalt en het geboortecijfer stijgt. Gezien de zeer beperkte mate, waarin nieuwe gronden ter beschikking zullen komen, is de landbouw niet in staat nieuwe bestaansmogelijkheden te scheppen. Nu reeds is een toenemende belangstelling voor emigratie in landbouwkringen waar te nemen om aan de veelal onhoudbare toestanden voor de jonge boeren te ontkomen. Ook de handel biedt weinig perspectief. Het detailhandelsapparaat was reeds vóór de oorlog aanzienlijk overbelast.

Gaping tussen in- en uitvoer.

In uitbreiding der industrie ziet de Regering daarom de belangrijkste mogelijkheid de toenemende bevolking een bestaan te verschaffen. Daar komt nog bij, dat, wil er evenwicht komen in onze handelsbalans, een gaping tussen in- en uitvoer van niet minder dan een milliard gulden moet worden overbrugd, waaraan de industrie de belangrijkste bijdrage kan leveren. Uit de aard der zaak opent het voor een zeer belangrijk deel wegvallen der Duitse industrie nieuwe perspectieven. Van een overbrengen bij wijze van herstelbetaling van Duitse fabrieksinstallaties naar Nederland door de Staat geconfisqueerde Duitse octrooibezit zal ons land geen voorsprong hebben, daar dit hoogstwaarschijnlijk licentievrij ter beschikking van de gehele wereld komt.

Daarentegen is het wel van groot belang, dat de Duitse ervaring op bedrijfstechnisch gebied thans ook ter beschikking van Nederland staat. Vele rapporten hebben hierover het licht gezien, waarvan ongetwijfeld elk bedrijf inzage moet nemen; deze rapporten zijn in de Bibliotheek van de Economische Voorlichtingsdienst aanwezig.

De industrialisatie van Nederland staat wel voor mogelijkheden, doch zal zeer zeker ook grote moeilijkheden op haar weg vinden. Een van deze moeilijkheden is haar urgentie. Gezien het feit, dat vrijwel alle landen ter wereld industrialisatie op hun productieprogramma hebben staan, is het uiteraard voor Nederland zonder meer noodzakelijk de industriële ontwikkeling direct met kracht ter hand te nemen en geen tijd verloren te laten gaan.

De noodzaak tot een snel tempo van industrailisatie wordt echter doorkruist door een niet minder dringende noodzaak tot het rationeel en uiterst zuinig omgaan met de ter beschikking komende deviezen. Voor vernieuwing, herstel en uitbreiding van de Nederlandse industriële apparatuur zal in de komende vier of vijf jaren niet minder dan f 500 millioen per jaar beschikbaar moeten zijn ter financiering van de import van benodigde apparatuur.

Op het ogenblik is de directe constructieve vraag nog zo groot, dat Nederland ter voldoening daaraan een zeer belangrijk gedeelte van zijn deviezenbezit beschikbaar moet houden, zodat tot nu toe voor aankoop van industriële apparatuur in het buitenland slechts ongeveer f 300 millioen ter beschikkine kon worden gesteld. De deviezencontrôle van de Overheid werkt ongetwijfeld als een rem, doch kan onder de huidige omstandigheden onder geen enkel beding worden gemist. Daarnaast blijft vooreerst ook zeker — zolang nog zoveel abnormale toestanden verhoudingen, een ver boven onze kracht gegroeid ambtenarenapparaat en het op de been brengen en houden van een groot leger noodzakelijk maken — het groot bezwaar van tekort aan arbeidskrachten en vooral van technisch voldoend gespecialiseerd personeel, bestemd om leiding te geven: ingenieurs en middelbare technici, alsook aan geschoolde vakarbeiders. De verhoudingen liggen wel zo, dat verschillende industrietakken slechts zullen kunnen worden opgebouwd met buitenlanders als werkmeesters of bedrijfsleiders en in vele gevallen zelfs met buitenalnders als arbeiders. Uit een en ander moge echter ook hier weer blijken, dat Nederland met energie bouwt aan zijn nieuwe toekomst.

CURAÇAO

SCHEEPSBERICHTEN.

9 October.

Maracaibo naar La Guayra; Samfreedom-naar Alexandrië Tiberius van New York; Clio naar Las Piedras; Royal Star naar Cristobal; Governor naar Santa Marta.

10 October.

Bolivia van La Guayra; Rio San Juan van Cristobal.

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	4086
2e prijs	5387
3e prijs	8850
4e prijs	8741

NAAR CURAÇAO.

Met het KLM-vliegtuig van 7 October zijn de volgende passagiers van Amsterdam naar Willemstad vertrokken:

Maria H. L. Baas, Ivonne V. Baas, Ronald J. Baas, Herman P. Beyerbergen, Johannes A. Blokland, Maria A. Blokland, Leny M. Blokland, Johan A. Blokland, Hans J. Fighter, Elisabeth Fighter, Pieter van Halewyn, Johannes H. C. Hense, Daniel Koster, Barbara Molenaar, Jantje Molenaar, Maria A. Mey, Johan Mey, Gerard S. Mey, Anne Mey, Lambertus Neher, Walter H. Oostlander, Wouter Pleijsier, Cornelia Pleijsier, Johannes Pleijsier, Jacoba C. Pleijsier, Baltus Rees, Anne J. van Rees, Adriana J. Rees, Sya H. van Rees, Carolus A. van Rhee, Elizabeth Richel—Velzing, Willem Richel, Hana F. Richel, Albert Rienks, Anna Roetman—Zouteling, Anna J. Roetman, Jacoba A. Roetman, Johannes G. Satink, Maria Satink—Dankbaar, Maria Th. Satink, Bernardus M. Satink, Geoffry S. Taitt, Anthonet H. de Voogt, Adrianus Dooren.

DE LIJST VAN DE K.L.M.

Curaçao — Aruba.

8 October: Victoriana en Eduvalia Koolman; Betrana Weever, Juanita Winterdaal, Luis McVane, Franciscus A. Smulders, Annie Ecury Ernst, Alex Royer, Izaac Cardoze, Evert Wassens, Johan Petrus Jurrius, Pieter de Kok, Petra Jacinta en Vilma Maria Locadia; Victor Pinedo, François en Vicente Croes; Juan Balagiero y Ferran, Walter E. Chavet, Juan Schuitemaker.

Aruba — Curaçao.

8 October: William Holness, Jose Tejeda.

Curaçao — Bonaire.

8 October: Agnes en Julio Cesar Herrera.

Curaçao — Ciudad Trujillo.

9 October: Carmen Custodia de los en Angeles Imbert de Agramonte; Fidelia del Carmen Callado, Maria Isabella Richardson.

Curaçao — La Guayra.

8 October: Ignacio Enrique en Carmen Alicia G. de Carrizo; Joaquim Fernandez Camacho, Marceliano Ródriguez, Leandro Henrique de Nobreda, Felicia Berreto Rodriguez, Elena Julia Maal Carvajal, Joseph Pieter Maal.

9 October: Dora Riquezes, Josefina Alvaroda de Manrique, Carlos Manrique Medina, Josefina Rodriguez de, Maria Margarita, Jose Maria en Yolanda Alvarado; Gerard Nester en Lilia Maria Dal.

Curaçao — Maracaibo.

8 October: Helena Catharina en Cesina Heemskerk; Archibald Kuhlke.

REDUCTIE VAN POSTTARIEVEN.

Het Noordamerikaanse Departement van Posterijen heeft een algemene reductie van de buitenlandse posttarieven bekend gemaakt. Deze reductie gaat op 1 November in. De luchtposttarieven van brieven naar Nederland zijn 15 cts per half ons, naar Nederlands Indië 25 cts en naar Suriname en Curaçao 10 cts (Washington, Aneta).

VERKEERSONGEVALLEN.

In de week van 30 September tot 7 October 1946.

Werd op de weg naar Caracasbaai een jongetje aangereden door een pick-up, welke na het ongeval doorreed. Oorzaak: onbekend.

Werd bericht ontvangen van het St. Elisabethsgasthuis, dat het slachtoffer van het verkeersongeval op de Schottegatweg nabij post V, op 28 September jl., was overleden.

Vond een verkeersongeval plaats op de Schottegatweg ter hoogte van Buena Vista, alwaar een pick-up, welke werd voortgesleept door een kraanwagen. tegen de afrastering van het C.P.I.M. was gereden. De ketting waarmede de pick-up met de kraanwagen was verbonden, brak af.

Deed de bestuurder van een personenauto aangifte, dat zijn auto was beschadigd in de Madurostraat door het portier van een stilstaande auto. Op het ogenblik dat de personenauto voorbijreed, opende de bestuurder van de stilstaande auto zijn portier, hetwelk daarop sloeg tegen het linkerportier van de rijdende auto.

Vond een lichte aanrijding plaats in de Bargestraat tussen twee personenauto's. Een der auto, waarbij beide werden bedere auto reeds te dicht langs de stilstaande auto met een aanrijding als gevolg.

Vond een aanrijding plaats op het kruispunt de De Ruyterkade-Columbusstraat tussen een personenauto en een autobus, waarbij de personenauto ernstig werd beschadigd en van de autobus het linkervoorspatscherm werd vernield. Oorzaak: De bestuurder van de personenauto gaf de van rechts komende autobus geen voorrang.

Vond een lichte aanrijding plaats op de Berg Altena tussen een personenauto en een huurauto, waarbij beede werden beschadigd. Beide voertuigen bereden te veel midden van de rijweg.

Vond een aanrijding plaats op de Scharlooweg, alwaar een pick-up tegen een pilaar en een telefoonpaal opreed, waardoor deze werden beschadigd en de pick-up aanzienlijk werd beschadigd aan de voorzijde. De bestuurder, die met te grote snelheid reed, zou doordat de rechterband sprong, de macht over het stuur zijn kwijt geraakt.

Vond een aanrijding plaats op de hoek v. Eyck v. Voorthuizenweg -Piscaderaweg tussen een personenauto en een vrachtwagen waarbij beide werden beschadigd. De personenauto reed in verboden richting van de v. Eyck v. Voorthuizenweg. De vrachtwagen kwam van de Piscaderaweg en wilde de v. Eyck v. Voorthuizenweg inrijden Beide voertuigen ontmoetten elkander op de hoek en motsten tegen elkaar.

Vond een verkeersongeval met dodelijke afloop plaats op de hoek Julianaplein-Oranjestraat, alwaar een manspersoon tegen een vrachtwagen aanliep. De bestuurder van de vrachtwagen reed van het Julianaplein de Oranjestraat in. De manspersoon, die zich op het rechtertrottoir bevond, stapte hiervan af, op het moment dat de vrachtwagen hem nagenoeg was gepasseerd en liep tegen de achterzijde van de vracht wagen op. Hij werd in bewusteloze toestand in het hospitaal opgenomen, alwaar hij op 6 October overleed.

Reed op de Saliña een personenauto tegen een muur aan, waardoor de auto ernstig werd beschadigd. De bestuurder, die niet in het bezit was van een rijbewijs, trachtte een maribomba uit de auto te verdrijven en raakte daarbij de beheersing over het stuur kwijt.

Vond op de schipbrug een aanrijding plaats tussen een personen auto en een motorrijwiel, waarbij het motorrijwiel werd beschadigd. De personen auto zowel als het motorrijwiel reden in een file op de brug. Toen de file stopte, reed de motorrijwiel tegen de achterbumber van de voor hem ijrdende personenauto aan.

Vond een aanrijding plaats op de Schottegatweg ter hoogte van Marie Dool, tussen een stilstaan gouvernementsambulance en een personenauto, waarbij de ambulance werd beschadigd. De bestuurster van de personenauto, die niet in het bezit was van een rijbewijs, wilde de stilstaande ambulance voorbijrijden, op het ogenblik dat uit de tegenovergestelde richting een tegenligger naderde. Zij remde te laat en reed tegen de ambulance op.

Vond een aanrijding plaats op de Schottegatweg ter hoogte van het Radiostation tussen een pick-up en een bakkersvrachtwagen, waarbij beide werden beschadigd. De bestuurder van de pick-up sloeg naar links af om het terrein van het Radiostation in te rijden. Hiertoe had hij zijn hand uitgestoken. De bestuurder van de bakkersvrachtwagen, die vermoedelijk te kort achter de pick-up had gereden, wilde deze rechts passeren, met het gevolg: een aanrijding. Vervolgens reed de bakkersvrachtwagen in een greppel.

SPORT

NIEUW STADION IN MEXICO-STAD.

Engelse, Spaanse, Russische en Argentijnse voetbalploegen en Noordamerikaanse rugby-ploegen zullen naar verwachting binnen de komende zes maanden spelen in het nieuwe stadion van Mexico-stad. Er is plaats voor 60.000 toeschouwers.

Het stadion is uitgerust met luidsprekers.

Het werd Zondag in gebruikt genomen met een sportfestijn waaronder een rugby-wedstrijd tussen een elftal van de universiteit van Mexico en het Colegio Militar. De universiteit won met 45 — 0.

Het stadion heeft 2.400.000 dollar gekost en maakt deel uit van een hele sportstad van 15 millioen dollar. Volgend jaar zal er waarschijnlijk een voetbaltournooi worden gehouden. Gedurende de rest van dit jaar — aldus zeiden de autoriteiten van de sportstad — zal het stadion voornamelijk worden gebruikt voor rugby-wedstrijden. Er zijn ook banen voor athletiek-wedstrijden (Mexico-Stad, (AP) 9.10).

TENNISUITSLAGEN.

De wedstrijd van Dinsdag jl. tussen Oscar Salas van Curaçao en Eddy Aris van Jamaica werd door Salas gewonnen met 4—6, 6—3, 8—6, 6—0. Curaçao heeft dus zijn voorsprong vergroot.

Sport Rubriek.

„Officiële Mededelingen"

van

De Curaçaose Voetbalbond

WEDSTRIJD UITSLAGEN.

Van Zondag, 6 October 1946:

Competitie B-klasse:

S.I.T.O. 1 — P.S.V. 1 — 2—1.

Competitie Reserve B-klasse:

Jong Curaçao 3 — Zeemacht 2 — 4—2.

Competitie Junioren:

S.U.B.T. Jrs. — Scherpenh. Jrs. — 0—2.

WEDSTRIJD PROGRAMMA

RIF STADION.

Zaterdag, 12 October 1946:	„Oranje" (Aruba) — Jong Cur.
Zondag, 13 October 1946:	„Oranje" (Aruba) — Jong Holl.

Wedstrijden ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van „Jong Curaçao"

Zondag, 20 Oct. '46 om 4 p.m.	Jong Holland — J. Curaçao	(A)
Zondag, 20 Oct. '46 om 5 p.m.	Transvaal — Vitesse	(B)
Zaterdag, 26 Oct. '46 om 4 p.m.	Veendam — S.U.B.T.	(C)
Zaterdag, 26 Oct. '46 om 5 p.m.	Winnaar B — C.S.C.	(D)
Zondag, 2 Oct. '46 om 10 p.m.	Winnaar A — Winnaar C	(E)
Zondag, 27 Oct. '46 om 4 p.m.	Winnaar D — Winnaar E	(Finale)

Duur van de wedstrijden 2 x 20 minuten, met 5 minuten rust. De finale duurt 2 x 45 minuten. Bij gelijk spel in de voorwedstrijden worden 2 x 3 penalties genomen; daarna loting. Finale bij gelijkspel verlenging 2 x 7½ minuut, daarna penalties en daarna loting.

MUNDO NOBO

Competitie B-klasse:
om 4.— uur n.m.

Zondag, 13 October 1946:	Zeemacht 1 — S.I.T.O. 1
Zondag, 20 October 1946:	Veendam 1 — P.S.V. 1
Zondag, 27 October 1946:	S.I.T.O. 1 — D.N.S. 1
Zondag, 3 November 1946:	B.O.Y.S. 1 — S.I.T.O 1
Zondag, 10 November 1946:	M.Y.O.B. 1 — Zeemacht 1

ASIENTO-TERREIN.

Competitie B-klasse:
om 4.— uur n.m.

Zondag, 13 October 1946:	D.N.S. 1 — Asiento 1
Zondag, 20 October 1946:	M.Y.O.B. 1 — Asiento 1
Zondag, 10 November 1946:	B.O.Y.S. 1 — Asiento 1

SCHERPENHEUVEL.

Competitie B-klasse:
om 4.— uur uur n.m.

Zondag, 13 October 1946:	B.O.Y.S. 1 — Veendam 1
Zondag, 27 October 1946:	P.S.V. 1 — Zeemacht 1

Competitie Junioren:
om 10 uur v.m.

Zondag, 13 October 1946:	Scherpenheuvel — Jong Holland
Zondag, 20 October 1946:	Scherpenheuvel — Veendam
Zondag, 27 October 1946:	Scherpenheuvel — Transvaal
Zondag, 3 November 1946:	Scherpenheuvel — S.I.T.O.

MUNDO NOBO.

Competitie Reserve B-klasse:
10 uur v.m.:

Zondag, 13 October 1946:	M.Y.O.B. 2 — B.O.Y.S. 2
Zondag, 20 October 1946:	S.I.T.O. 2 — Zeemacht 2
Zondag, 27 October 1946:	Jong Curaçao 3 — B.O.Y.S. 2

RIF STADION

Competitie Res. B-klasse:
om 2.30 n.m.

Zondag, 3 November 1946:	Jong Curaçao 3 — M.Y.O.B. 2

Voor zover nodig worden de verenigingen eraan herinnerd om de contributies over het tweede halfjaar 1946 (contributie en ongevallenfonds) te willen voldoen.

Inschrijvingen:

„S.I.T.O.": H. Cannister, als gewoon lid.
„Zeemacht": C. C. Rellum, C. Resida, C. Biswana als gewone leden.

Naamsverandering:

„S.I.T.O." in R.K.S.V. „Sithoc" (St. Thomas College).

Bestuur „R.C.C.":

Voorzitter	—	O. Marugg
Onder-Voorzitter	—	S. Evertsz
Secretaris	—	I. B. Meit (Hendrikplein 5)
Penningmeester	—	J. Terzol
Commissaris	—	H. Leers
		H. Prince
		R. Prince
		O. W. Rigaud
		S. Zonenschain.

HET BESTUUR.

Buiten competitie-verband speelden gisteren George Williams van Jamaica en Ilfredo A. Regales van Curaçao. Deze wedstrijd werd door den Jamaicaan gewonnen met 10—8, 6—4, 6—2.

K.S.C.

De korfbalwedstrijd Bito — Vite, welke gisteren gespeeld werd op het Rifterrein, eindigde met 1—0 in het voordeel van Bito.